

Recenzja
Prof. dr hab. Małgorzata Pawłowska
Prodziekan
Wydziału Lekarskiego
dsz. Nauki

Dr hab. n. o zdr. Piotr Zieliński

prof. dr hab. Małgorzata Pawłowska

Prof. nadzw. AWFIS w Gdańsku

Akademia Wychowania Fizycznego i Sportu w Gdańsku

Recenzja

rozprawy doktorskiej lek. Macieja Mielczarka
pod tytułem "Wyniki leczenia operacyjnego guzów przerzutowych do
mózgu, w świetle zastosowania najnowszych technik operacyjnych"

Rozprawa lek. Macieja Mielczarka jest klasyczną, bardzo dobrą analizą kliniczną wyników leczenia operacyjnego guzów przerzutowych do mózgu, w zakresie nowych technik operacyjnych. Leczenie guzów przerzutowych do mózgu jest wielospecjalistyczne, wskazania i rokowanie w złożonych metodach leczenia, zmieniających się w czasie wymagają ciągłej analizy. Guzy przerzutowe do mózgu są najczęstszymi guzami spotykanymi w ośrodkowym układzie nerwowym i ich częstość wzrasta. Leczenie powinno być dobierane indywidualnie, dlatego badania nad czynnikami rokowniczymi przy uwzględnieniu nowoczesnych technik leczenia są kluczowe dla oceny, jakie metody leczenia są najlepsze dla możliwie najwyższej jakości leczenia w połączeniu z najdłuższą przeżywalnością.

Autor rozprawy znakomicie sformułował cele pracy i zdefiniował bardzo trafne problemy badawcze, formułując cztery hipotezy. Jako podstawowy cel badań wyznaczył ocenę długości życia oraz jakości życia chorych z przerzutami do mózgu w populacji polskiej poddanej leczeniu operacyjnemu. Jako szczegółowe cele wyznaczył ocenę przeżycia chorych z guzami przerzutowymi do ośrodkowego układu nerwowego w zależności od histopatologii guza, ocenę jakości życia 30 dni po zabiegu operacyjnym w zależności od histopatologii guza, ocenę długości życia w jakości powyżej stanu niewydolności i konieczności szczególnej opieki (Karnofsky Performance Status (KPS) >40) oraz długości życia wymagającej stałej opieki osób trzecich (KPS <40) oraz zależność tych okresów od rozpoznania histopatologicznego guza, zależność pomiędzy pierwszymi objawami ze strony ośrodkowego układu nerwowego (OUN) a stroną i położeniem guza. Autor wyznaczył także jako cel badania ocenę wpływu wybranych czynników na długość życia chorych ["na guz przerzutowy"- błąd językowy] z guzem przerzutowym do mózgu leczonym operacyjnie, uwzględniając wiek chorych oraz jakość życia przed kwalifikacją do leczenia operacyjnego. Sformułował dziewięć problemów badawczych i cztery hipotezy badawcze. Hipotezy dotyczą korelacji czasu przeżycia chorych z rozpoznaniem histopatologicznym, wiekiem oraz stanem ogólnym i jakością życia chorego przed operacją, braku wpływu operacji życia w 30. dobie po operacji, wydłużenia życia w jakości poniżej 40 KPS, ryzyko śmiertelności okołoperacyjnej i konieczności rehabilitacji nie zależy od histopatologii guza, konieczność rehabilitacji w zależności od lokalizacji guza. Praca uzyskała zgodę Komisji Bioetycznej UMK.

Ocenie poddano chorych leczonych operacyjnie z powodu przerzutu do mózgu w latach 2011 do 2017 r. w Klinice Neurochirurgii 10. Wojskowego Szpitala Klinicznego w Bydgoszczy. Spośród 324 chorych kryteria włączenia spełniło 240 pacjentów. Kryteria włączenia zostały jasno sprecyzowane, dotyczyły przede wszystkim osób pełnoletnich, z dobrą jakością życia określoną na KPS ≥ 60 , z pełną dokumentacją medyczną. Próba badawcza składała się mniej więcej z równej liczby mężczyzn i kobiet w wieku od 28 do 82 lat. Okres obserwacji został zakończony po 3 latach. Najczęstszym nowotworem był rak gruczołowy płuca, najrzadszym czerniak.

Wśród stosowanych metod operacyjnych wymieniono neuronawigację, monitorowanie neurofizjologiczne, traktografię.

Do analizy statystycznej autor wykorzystał typowe, prawidłowo dobrane testy Shapiro-Wilka, niezależności chi- kwadrat, testy Wilcoxon, Kruskala- Wallisa oraz analizę przeżycia przy pomocy estymatora Kaplan- Meier.

Jakość danych użytych do analizy oceniam bardzo wysoko.

Wyniki są w pełni przejrzyste przedstawione na 13 stronach w postaci opisowej i prawidłowo dobranych tabel oraz wykresów.

Dyskusja mądrze wyczerpuje wątpliwości metodologiczne oraz aktualny stan wiedzy i pozwala głębiej uzasadnić wyciągnięte wnioski. Autor cytuje 100 pozycji współczesnego piśmiennictwa, bez zbędnego w tym przypadku cytowania źródeł internetowych.

W pięciu punktach autor prezentuje wnioski. Wykazał między innymi, że najdłuższy czas przeżycia dotyczy chorych z rakiem przerzutowym z nerki, a najkrótszy z rakiem płaskonabłonkowym płuca, jakość życia po 30 dniach od zabiegu jest wyższa, najdłuższą przeżywalność ze zdolnością do samoobsługi mają chorzy z przerzutami z raka nerki, piersi i gruczołowego płuca, im wyższa jakość życia przy przyjęciu i im niższy wiek pacjenta z guzem przerzutowym do OUN, tym dłuższa przeżywalność po zabiegu operacyjnym.

Rozprawa jest przygotowana starannie, nie natknąłem się na żadne błędy edytorskie.

Podsumowanie

Praca doktorska lek. Macieja Mielczarka stanowi oryginalne rozwiązanie problemu naukowego, a doktorant wykazał się wiedzą teoretyczną w dyscyplinie oraz posiada umiejętność samodzielnego prowadzenia badań naukowych. Sposób przedstawienia wyników oraz dyskusja i wyniki z praktycznymi rekomendacjami są znakomite. Pracę oceniam bardzo dobrze.

Uwzględniając wysoką ocenę pracy doktorskiej pt. "Wyniki leczenia operacyjnego guzów przerzutowych do mózgu, w świetle zastosowania najnowszych technik operacyjnych" przedkładam Radzie Dyscypliny Nauki Medyczne Collegium Medicum w Bydgoszczy

wniosek o dopuszczenie lek. Macieja Mielczarka do dalszych etapów przewodu doktorskiego oraz publicznej obrony pracy doktorskiej.

Piotr Zieliński

Piotr Zieliński

Gdańsk, dnia 10 marca 2022 r.